

Rappen en vloggen over oorlogsspullen

Kirsten van Santen

De jonge theatermakers van Meeuw Jeugdtheaterschool in Leeuwarden moesten het podium vaarwel zeggen. Corona, natuurlijk. Net toen ze bezig waren met de repetities voor hun bijdrage aan Theater Na De Dam – een evenement waarbij direct na de Dodenherdenking op meer dan honderd plaatsen in Nederland voorstellingen worden getoond.

De makers van Meeuw zochten hun toevlucht tot een online-productie. Ze maakten negen filmpjes die de afgelopen drie dagen online kwamen. Allemaal zijn ze in meer of mindere mate geïnspireerd op het werk van Marga Minco, de Joodse schrijfster die onder meer *Het adres* en *Het bittere kruid* schreef. In haar boeken vertelt ze onder meer over haar terugkeer naar Amsterdam en hoe Joodse overlevenden hun bezittingen – dingen die ‘geleend’ waren aan burens en kennissen – vaak niet meer terugkregen.

Spullen dus. Voorwerpen. Daar gaan de negen filmpjes over. En dat levert interessante producties op, maar soms ook een beetje karige. Dat komt door de aandacht voor het materiële, terwijl de grootste pijn natuurlijk op het menselijke vlak ligt.

Jozefien Zielhuis slaagt erin om die twee aspecten te combineren – door het gemis van spullen voel je het gemis aan mensen. We zien een meisje, gespeeld door Jozefien zelf, die haar spullen ‘uitleent’ aan haar buurmeisje. ‘Het zou zonde zijn als dit racket in de kast blijft staan’, zegt het buurmeisje. ‘Tennissen zit er voorlopig toch niet in bij jullie.’

Zo ging het natuurlijk niet. Maar het maakt – zeker voor jongeren – duidelijk hoe wreed en barbaars het moet voelen als je je lievelingsspullen zomaar uit handen moet geven. De Meeuw-makers hebben gezocht naar vormen die het online goed doen – van een liedje tot een vlog, van een prima rap tot een mini-docu. Wat deze reeks vooral duidelijk maakt, is dat de afstand tot de historische materie groot is. Bij jonge theatermakers is er de wil om die afstand te overbruggen.
